

'Robot bespaart ons 5 uur arbeid per dag'

Maatschap Sikkenga-Bleker melkt 900.000 kilo melk per arbeidskracht

In 20 jaar tijd verdrievoudigde het bedrijf van Cees Sikkenga en Jitske Bleker in quotum. Om de arbeidsdruk te verminderen schaften ze afgelopen november twee melkrobots aan. 'Het is alsof we een nieuwe baan hebben gekregen', zegt het echtpaar dat inmiddels robot nummer drie in bestelling heeft. 'We willen absoluut blijven weiden en dus kopen we overcapaciteit aan.'

In het Groningse Bedum gaat sinds een paar maanden de wekker niet meer om vijf uur in de morgen. Cees Sikkenga en Jitske Bleker staan tegenwoordig om half zeven op. Het melken van de 160 melkkoeien wordt namelijk gedaan door twee melkrobots. 'Dat uitslapen klinkt wel leuk, maar we gaan nu 's avonds ook later naar bed', nuanceert Cees. Waar ze eerder 's avonds rond half elf het bed instapten is het nu al gauw middernacht. 'Een avondronde door de stal was vroeger in tien minuten klaar', vult Jitske aan. 'Nu ben je al gauw een half uur tot een uur bezig. Naast het voer aanvegen, helpen we nog een paar attentiekoeien naar de robot en dan krab je ook meteen de boxen even uit.'

Besparing van 45.000 euro per jaar

Toch is het echtpaar buitengewoon tevreden over de investering die ze in het melken hebben gedaan. 'De robot verdient zijn geld terug door besparing op arbeid', klinkt het overtuigd. 'We zijn van het éne uiterste naar het andere uiterste gegaan', omschrijft Jitske de vernieuwing. De oude 2 x 6 melkstal vroeg drie uur melktijd per keer. Om het toch sociaal prettig te houden huurden ze een melker in voor 20 uur in de week. Die uren besparen ze nu en daarbij kan Jitske door de komst van de robot meer tijd besteden aan de vier kinderen Auko (13), Germa (11), Gerben (7) en Lieneke (4). Al met al schatten ze de arbeidsbesparing op 5 uur per dag oftewel 35 uur in de week, rekent Cees voor. 'Daarvan zijn zo'n 20 uur tegen bedrijfsverzorgingstarief in te rekenen, dus maal 25 euro per uur. Dat betekent 26.000 euro per jaar.'

Loonwerk is ook arbeid inhuren

De groei die het Groninger melkveebedrijf de laatste jaren heeft doorgemaakt is enorm. Toen Jitske en Cees in 1984 begonnen, molken ze krap 400.000 liter melk, nu 1,35 miljoen.

Ze zetten hun vizier op schaalvergroting en specialiseren. Totdat de arbeid in de knel kwam. 'Ons bedrijf vroeg 110 uur arbeid in de week. Jitske 30 uur en ik 80', legt Cees uit. Jitske: 'Het werd te gek, zo wilden we niet doorgaan tot ons 60ste.' Ze zochten de oplossing in mechaniseren en automatiseren. Zo besteden ze al het landwerk uit aan de loonwerker. 'Eigenlijk kopen we zo arbeid in.' Zelfs het voeren van de koeien heeft het echtpaar uitbesteed. De loonwerker zet elke week de blokken graskuil voor het zelfbewegende voerhek. 'Dat is zo'n drie kwartier werk. Daar kunnen we geen trekker van 120 pk en een voermengwagen

voor aanschaffen.' Ook een kalverdrinkautomaat hoort in het kader van de automatisering sinds zeven jaar tot de standaard uitrusting. 'Zo'n investering verdien je in één tot twee jaar terug, het geeft enorm veel flexibiliteit.' Met dank aan de techniek melken ze nu zo'n 900.000 kilo melk per arbeidskracht.

Andere relatie met koeien

Er zijn nog wel een aantal dingen veranderd sinds de komst van de robots. Bijvoorbeeld de relatie met de koe. 'Ze zijn veel handzamer en aanhankelijker geworden', signaleert Jitske. 'Ze gaan zelfs niet meer aan de kant en blijven rustig liggen', is Cees zijn ervaring. De dieren voelen zich niet meer door mensen opgejaagd en groeien langzaam in hun eigen bioritme. 'Koeien die op de attentielijst staan, de zogenaamde 'rode' koeien weten precies als we de stal inlopen dat we juist hen komen halen. Die staan meteen op.' Bij elke ronde haalt het echtpaar tussen de 6 en 10 koeien. 'Dat is met een paar minuten gedaan', geeft Cees aan. Gemiddeld komen de koeien 2,4 keer per dag om zich te laten melken. Het betekent dat de systemen 21,5 uur per dag melken en daarmee zitten ze aan het plafond van hun capaciteit. 'In april krijgen we robot nummer drie.'

Derde 'weiden' robot kost 80.000 euro

Voor Cees en Jitske is één principe onaanastbaar gebleven sinds de komst van het automatische melksysteem: weidegang voor de koeien. 'Dat veehouders koeien niet meer kunnen weiden omdat ze een robot hebben, is natuurlijk een waardeloos argument', klinkt het bout. Ze investeren in een derde robot om de nodige overcapaciteit te creëren zodat de koeien komende zomer naar buiten kunnen. Niet meer dag en nacht, zoals de veehouders het graag zien. 'Maar we proberen de koeien na 3 uur weiden in 5 uur allemaal te melken. Daarna kunnen ze wat ons betreft weer 3 uur naar buiten.' Cees hoopt dat de koeien zo 70 tot 80 procent van het rantsoen buiten zullen ophalen. 'Ik weet het, de derde robot om te kunnen weiden kost ons 80.000 euro extra. Maar het bespaart ook kosten. Zo hebben we minder loonwerkkosten omdat we minder hoeven maaien en mest uit te rijden. Bovendien is het beter voor de gezondheid van de dieren. Minder uren draaien is geen doel op zich, het moet ook mooi zijn voor de koeien.'

Alice Booij

Bereken uw eigen bedrijfsspecifieke excretie!

Resultaat veestapel	
Specifieke bedrijfspecifieke excretie:	
kg N totaal:	21339
kg P ₂ O ₅ totaal:	7527
kg K ₂ O totaal:	18849
kg P ₂ O ₅ uitlaat:	7527

Koeien & Kansen heeft de 'handreiking' omgezet in een berekenings-tool, genaamd de ExcretieWijzer, waarmee de bedrijfsspecifieke excretie op eenvoudige wijze kan worden vastgesteld. De nieuwe tool is er voor u om uw eigen bedrijfsspecifieke excretie te berekenen. Als u wilt afwijken van de berekende forfaitaire excretie heeft u met de 'handreiking' een door LNV geaccepteerde berekeningswijze(r).

Meer info op:

www.koeienenkansen.nl

Colofon

Redactie: A. Wolsing
Animal Sciences Group van Wageningen UR
divisie Veehouderij

Ontwerp:
TVA Mediaproducties B.V. Doetinchem

Vormgeving:
CS Lelystad

Druk: Drukkerij Cabri B.V. Lelystad

Gratis exemplaren van de nieuwsbrief zijn aan te vragen bij het secretariaat. Overname van artikelen is toegestaan mits voorzien van duidelijke bronvermelding